

แบบรายงานการไปราชการ ประจำ สัมมนา ศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย ดูงาน ณ ต่างประเทศ
และการไปปฏิบัติงานในองค์กรระหว่างประเทศ

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

- ๑.๑ ชื่อ/นามสกุล นายสมเด็จ จำปี
ระดับการศึกษาสูงสุด วทม.(การบริหารทรัพยากรป่าไม้)
หน่วยงาน สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๖ (อุดรธานี) ช่วยราชการสำนักป้องกันรักษา
- ๑.๒ ชื่อ/นามสกุล นางวนิดา ทองนุช
ระดับการศึกษาสูงสุด วทบ.(วนศาสตร์)
หน่วยงาน สำนักส่งเสริมการปลูกป่า
- ๑.๓ ชื่อ/นามสกุล นายนรินทร์ เทศสร
ระดับการศึกษาสูงสุด วทบ.(วนศาสตร์)
หน่วยงาน สำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้
- ๑.๔ ชื่อ/นามสกุล นายไกรวดี ศิริอ่อน
ระดับการศึกษาสูงสุด วทบ.(วนศาสตร์)
หน่วยงาน สำนักจัดการที่ดินป่าไม้
- ๑.๕ ชื่อเรื่อง/หลักสูตร (ภาษาไทย) การสำรวจทรัพยากรป่าไม้ของชาติ และ เรตต์เพลส
(ภาษาอังกฤษ) National Forest Inventory and REDD+
สาขาหลัก การจัดการทรัพยากรป่าไม้
สาขาย่อย การจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน
สาขาที่เกี่ยวข้อง ความร่วมมือระหว่างประเทศภูมิภาคอาเซียน

เพื่อ ประจำ สัมมนา ศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย
 ดูงาน การไปปฏิบัติงานในองค์กรระหว่างประเทศ

แหล่งให้ทุน สำนักงานเลขานุการ Interim Secretariat for AFoCO
ประเทศที่ไป สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา
ระหว่างวันที่ ระหว่างวันที่ ๒๗ พฤษภาคม - ๒ มิถุนายน ๒๕๖๑
ภายใต้โครงการ
ของหน่วยงาน

ส่วนที่ ๒ บทคัดย่อหรือสรุปย่อของหลักสูตร/เพื่อประโยชน์ในการสืบค้น (ไม่เกิน ๑๐ บรรทัด)

การอบรมครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีการพัฒนาประเด็นต่างๆ เกี่ยวกับการสำรวจทรัพยากรป่าไม้ของชาติ และ เรดด์พลัส แลกเปลี่ยนแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุดเกี่ยวกับ REDD+ และ การจัดการป่าไม้ที่เกี่ยวข้องรวมถึงการจัดทำแนวทางแห่งชาติเกี่ยวกับ REDD+ และความเข้าใจกลไก การสนับสนุนสำหรับ REDD+ จึงมีการให้ความรู้เกี่ยวกับ เรดพลัส และมีการแลกเปลี่ยนแนวทางในการดำเนินการ เรดพลัสของประเทศไทยต่างๆ ในแบบอาเซียน และมีการให้คำแนะนำแหล่งทุนที่ให้การสนับสนุน เรดพลัส

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลที่ได้รับจากการประกาศ ประชุม สัมมนา ศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย ดูงาน ณ ต่างประเทศ และการไปปฏิบัติงานในองค์กรระหว่างประเทศ ตามหัวข้อดังต่อไปนี้

๓.๑ วัตถุประสงค์

๑) เพื่อให้มีการพัฒนาประเด็นต่างๆ เกี่ยวกับการสำรวจทรัพยากรป่าไม้ของชาติ และ เรดด์พลัส

๒) แลกเปลี่ยนแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุดเกี่ยวกับ REDD+ และการจัดการป่าไม้ที่เกี่ยวข้องรวมถึง การจัดทำแนวทางแห่งชาติเกี่ยวกับ REDD+

๓) เพื่อทำความเข้าใจกลไกการสนับสนุนสำหรับ REDD+

๓.๒ เนื้อหาที่เป็นสาระสำคัญในเชิงวิชาการที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ ไม่น้อยกว่า ๑

หน้ากระดาษ A4

(หากมีรายงานฯ แยกต่างหาก กรุณาแนบ pdf.file ขนาดไม่เกิน ๒ MB ส่งมาด้วย)

เรดด์พลัส REDD+ เป็นคำย่อที่มาจากประโยชน์ทางอังกฤษว่า “Reducing Emissions from Deforestation and Forest Degradation in Developing Countries (REDD) and the role of conservation, sustainable management of forests and enhancement of forest Carbon stocks in Developing countries (+) คือ การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการตัดไม้ทำลายป่า และ การทำให้ป่าเสื่อมโทรม รวมทั้งเพิ่มบทบาทในการอนุรักษ์ป่าไม้ และการจัดการป่าไม้ที่ยั่งยืนในการเพิ่มคาร์บอนตอกในพื้นที่ป่าในประเทศไทยกำลังพัฒนา

REDD+ เป็นแนวคิดที่นำเสนอโดยประเทศไทยและปาปัวนิวกินี ในการประชุมประเทศไทยคือสมาชิกอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (United Nation Frameworks on Climate Change; UNFCCC) ในการประชุมสมัยที่ ๑๑ ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ที่เมืองมอนทรีออล ประเทศแคนาดา เนื่องจากการทำลายป่าหรือการทำให้ป่าเสื่อมโทรม ทำให้เกิดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (คาร์บอนไดออกไซด์) ไปสู่ชั้นบรรยากาศ IPCC ได้ประเมินว่าการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกเนื่องมาจากการตัดไม้ทำลายป่า ประมาณ ๑๗-๒๐% ของการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกของทั่วโลก หากลดการทำลายป่าลดการทำให้ป่าเสื่อมโทรม รวมทั้งการอนุรักษ์และจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน จะช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (คาร์บอนไดออกไซด์) ไปสู่ชั้นบรรยากาศ และช่วยกักเก็บคาร์บอนไว ซึ่งป่าส่วนใหญ่อยู่ในประเทศไทยร้อนที่เป็นประเทศไทยกำลังพัฒนา และมีความจำเป็นต้องใช้พื้นที่ป่าและทรัพยากรจากป่าในการพัฒนาประเทศ หากจะให้ประเทศไทยลดการใช้ทรัพยากรป่าไม้ จะต้องมีการสร้างแรงจูงใจในการรักษาและจัดการป่าไม้ในเขตต้อนให้คงอยู่ตลอดไป ดังนั้น ประเทศไทยกำลังพัฒนาที่รักษาและจัดการพื้นที่ป่า จะต้องได้รับผลตอบแทนทางการเงิน การช่วยเหลือทางเทคนิค เทคโนโลยีและวิชาการในการพัฒนาประเทศไทยเพื่อชดเชยที่ไม่ได้ใช้พื้นที่ป่าและทรัพยากรป่าไม้

กิจกรรมที่สนับสนุนการดำเนินกิจกรรม:red-plass

กิจกรรมของกรอบงานด้านเรต์พลัส ประกอบด้วย ๕ กรอบงานหลัก ได้แก่

๑. การลดการทำลายป่า ตัวอย่างเช่น

- การดูแลรักษาป่าที่ป่า

- การแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในเรื่องที่ดิน

- การป้องกันการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ป่าไปเป็นพื้นที่การเกษตร ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ การปลูกพืชพลังงาน ที่อยู่อาศัย และการควบคุมการขยายเมืองที่เหมาะสม

- การบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวด ยุติธรรม และจริงจัง

- การพัฒนาระบบการเกษตรที่ยั่งยืน

- ลดการใช้พลังงานจากไม้ในป่า

๒. การลดความเสื่อมโทรมของป่า ตัวอย่างเช่น

- การป้องกันและลดการตัดไม้ออกจากป่าที่เกินกำลังผลิตของป่า

- การป้องกันและลดการเกิดไฟป่า

- การส่งเสริมการปลูกพืชเชื้อเพลิง ถ่านเพื่อชดเชยการใช้ต้นไม้จากป่า

- การป้องกันการนำสัตว์เลี้ยงเข้าไปเลี้ยงในพื้นที่ป่า

๓. การอนุรักษ์ป่าไม้ ตัวอย่างเช่น

- การเพิ่มพื้นที่ป่าอนุรักษ์ เช่น อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เป็นต้น

- การควบคุมและดูแลรักษาป่าไม้ที่ป่าอนุรักษ์อย่างเข้มงวด

๔. การจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน ตัวอย่างเช่น

- การปรับปรุงการทำไม้ ให้ได้ผลผลิตอย่างต่อเนื่องและไม่เกิดความเสื่อมโทรมของป่า

- การปรับปรุงกฎหมายและกฎระเบียบป่าไม้ที่มีอยู่ให้มีความเข้มงวด

- การนำผลผลิตจากป่ามาใช้โดยไม่เกิดผลกระทบต่อระบบนิเวศของป่า

๕. การเพิ่มการกักเก็บคาร์บอน ตัวอย่างเช่น

- ปลูกต้นไม้ทดแทนเมื่อมีการตัดไปใช้ประโยชน์

- ส่งเสริมหรือจัดการให้ป่าธรรมชาติมีการเติบโตเพิ่มขึ้น

- ปลูกเสริมป่าเพื่อการกักเก็บคาร์บอนเพิ่มขึ้น

- การขยายรอบตัดฟัน เพื่อรักษาปริมาณคาร์บอนให้อยู่ในพื้นที่ในระยะเวลาหนึ่ง

- เพิ่มผลผลิตมวลชีวภาพต่อพื้นที่ให้มากขึ้น โดยใช้หลักการจัดการป่าไม้ตามหลักวิชาการ เช่น การเลือกใช้สายพันธุ์ที่มีคุณภาพ

- ปลูกพื้นปูป่าในที่เคยเป็นป่าแต่ถูกทำลาย

- การบูรณะป่าธรรมชาติและการฟื้นฟื้นที่ป่าเสื่อมโทรม

แนวทางการดำเนินกิจกรรมเรด์พลัส

ระยะที่ ๑ การเตรียมความพร้อมในการดำเนินการกลไกเรด์พลัส

(๑) การเสริมศักยภาพและการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกลไกเรด์พลัส

- แผนการสื่อสารและประชาสัมพันธ์
- แผนการพัฒนาเสริมศักยภาพหรือแผนการอบรมให้ความรู้แก่ทุกภาคส่วนโดยเฉพาะภาคประชาชนในชุมชนท้องถิ่น
- ศูนย์ข้อมูลและประสานงาน
- การสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมและการดำเนินการ
- กระบวนการปรึกษาหารือหรือการสร้างเครือข่าย
- กระบวนการมีส่วนร่วม

(๒) ยุทธศาสตร์หรือแผนการปฏิบัติงานด้านเรด์พลัสของประเทศไทย ให้ครอบคลุมในเรื่อง

- การวิเคราะห์สาเหตุของการทำลายป่าและการทำให้ป่าเสื่อมโทรม
- การบริหารจัดการป่าไม้และธรรมาภิบาลป่าไม้
- ประเมินการใช้ประโยชน์ที่ดิน และปัจจัยที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดิน
- การบททวนนโยบาย กฎหมาย และองค์กร/สถาบันการบริหารจัดการ
- นิยามคำว่า ป่า
- การแบ่งปันข้อมูลและรับฟังความคิดเห็น การร้องทุกข์
- ยุทธศาสตร์ระดับท้องถิ่น/แผนการปฏิบัติการจัดการชุมชน
- การกำหนดทางเลือกยุทธศาสตร์ และกระบวนการนำแผนไปสู่การปฏิบัติ

(๓) ระบบการตรวจติดตามการเปลี่ยนแปลงของทรัพยากรป่าไม้ในระดับประเทศที่มี

มาตรฐาน (National forest monitoring systems)

- แผนที่ป่าไม้แห่งชาติ
- ระบบฐานข้อมูลทรัพยากรป่าไม้ของประเทศไทยที่เป็นระบบเดียว
- ระบบการติดตามตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงของทรัพยากรป่าไม้
- เทคนิคระยะใกล้กับการตรวจสอบภาคพื้นดินมากขึ้นตัดสินใจในการประชุมประเทศคือ สมัยที่ ๑๕

(๔) การจัดทำสె็นธ్రాన్ อ้างอิง (Reference level: RL) และ/หรือสె็นధ్రాన్ การปล่อยอ้างอิง (Reference Emission level : REL) ภาคป่าไม้

- วิเคราะห์อัตราการทำลายป่าที่ผ่านมาในแต่ละช่วงเวลาในอดีต
- ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและสังคม และแผนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย
- พิจารณาสถานการณ์ของประเทศไทยในปัจจุบัน
- สาเหตุของการทำลายป่า
- บริบทของนโยบายประเทศไทย

(๕) ระบบการตรวจติดตาม การรายงาน และการทวนสอบหรือพิสูจน์ยืนยันระดับประเทศ

(Measurement Reporting and Verification : MRV)

(๖) ข้อมูลและระบบการปกป้องผลกระทบต่อสังคม ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม (Safeguards)

(๗) ระบบการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เป็นธรรม (Benefit Sharing)

(๘) การจัดการสถาบัน/องค์กร/โครงสร้างเพื่อการดำเนินกิจกรรมเรด์พลัสของประเทศไทย

(๙) กลไกการเงินและความยั่งยืนของการเงินเพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน

(๑๐) ผลประโยชน์ที่ไม่ใช่การบอนหรือผลประโยชน์ร่วมอื่นจากการดำเนินการ
ระยะที่ ๒ ดำเนินการตามแผนและทดลองนำร่อง

- ๑) ปฏิบัติตามมาตรการ ยุทธศาสตร์ และแผนงาน
- ๒) การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพเพิ่มเติม
- ๓) การพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี
- ๔) การพัฒนากลไกการเงินเพื่อสนับสนุนการดำเนินการ
- ๕) การนำร่อง เพื่อเน้นผลสัมฤทธิ์ของกิจกรรม

ระยะที่ ๓ การดำเนินการเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในระดับประเทศและการจ่ายเงินค่าตอบแทนตาม
ผลสัมฤทธิ์

ของการดำเนินการ•กรอบงานเรตต์พลัส

ความก้าวหน้าในการดำเนินการ เรตต์พลัสของกลุ่มประเทศในอาเซียน

กลุ่มประเทศอาเซียน ส่วนใหญ่มีการดำเนินการอยู่ในระยะที่ ๑ และมีประเทศที่ได้
เสนอในระยะที่ ๒ แล้ว เช่น เมียนมา ร สปป.ลาว อินโดนีเซีย โดยมีปัจจัยสนับสนุนที่สำคัญคือ

๑.นโยบายของรัฐบาลที่ชัดเจนและสนับสนุนการดำเนินการ

๒.มีการบูรณาการในหน่วยงานและระหว่างหน่วยงานที่เข้มข้น โดยเฉพาะในขั้นการหา
ความเห็นพ้องในการกำหนดแผนแห่งชาติ การปรึกษาหารือรูปแบบวิธีการจัดการป่า ทั้งในระดับชุมชน
(จังหวัด) ภาค และประเทศ

๓.มีระบบข้อมูลที่ทันสมัย เป็นปัจจุบันและต่อเนื่องในการใช้เพื่ออ้างอิง ร่วมตัดสินใจ

๔.มีการประสานความร่วมมือกับภาครัฐ ความร่วมมือต่างทั้งภายในประเทศและ
ต่างประเทศ

๕.มีบุคลากรที่มีคุณภาพ รู้และเข้าใจความสำคัญของงานเรตต์พลัสทั้งในระดับชุมชน
ภาค ประเทศไทยและนานาชาติ

ส่วนที่ ๔ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ข้อคิดเห็น

การอบรมหลักสูตรนี้เป็นประโยชน์กับกรมป่าไม้อย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นเครื่องมือที่มีมาตรฐานเป็น
ที่ยอมรับในระดับนานาประเทศในการประเมินว่า การบริหารจัดการป่าไม้ของประเทศไทยบรรลุเป้าหมายของ
การรักษาพื้นที่ป่า และใช้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบ ติดตามการเปลี่ยนแปลงทรัพยากรป่าไม้ของประเทศไทย
ที่ได้มาตรฐาน มีรูปแบบและกระบวนการในการดำเนินการที่ชัดเจน และสามารถวิเคราะห์รายงานผลได้อย่าง
เป็นระบบ ตลอดจนเป็นที่ยอมรับของภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ระยะ ๒๐ ปีของ
ประเทศไทย แผนยุทธศาสตร์จะทรงทัศนjugการร่วมมือและส่งเสริมความร่วมมือ แผนยุทธศาสตร์ของกรมป่าไม้
ที่กำหนดแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ที่นอกจากจะตอบสนองต่อประเทศไทยแล้ว ยังตอบสนองต่อ
ระดับนานาชาติ

ข้อเสนอแนะ

๔.๑. กรมป่าไม้ในฐานะเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบการกิจด้านการคุ้มครองและจัดการพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติและป่าอื่นที่สำคัญเป็นส่วนหนึ่งของประเทศไทย และถือเป็นหน่วยงานที่ได้รับผลกระทบโดยตรงต่อการดำเนินการตามกลไกเรเดพลัส ฉบับนี้จึงควรแต่งตั้งคณะกรรมการทำงานทางวิชาการ คณะกรรมการอื่นตามแนวทางที่ UNFCC

๔.๒.การเข้าร่วมหรือประสานความร่วมมือในการขอรับการสนับสนุนความร่วมมือจากองค์กรความร่วมมือต่างประเทศในการจัดทำโครงการนำร่องเพื่อพัฒนาเทคนิคและการพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานจากหลังทุนอื่นทั้งในระดับความร่วมมือระดับกรม ระดับประเทศไทย เช่น GCF , APFNet, ITTO, EU.GIZ เป็นต้น

๔.๓. ความมีคุณะทำงานของกรมป่าไม้ที่รับผิดชอบในการรวบรวมข้อมูล กิจกรรมที่หน่วยงานองค์กรต่างๆ ดำเนินการตามแนวทาง:redplast ตลอดจนประสานความร่วมมือกับภาคีภายในประเทศ และ การแสวงหาความร่วมมือระหว่างประเทศ และมีผู้รับผิดชอบหลัก (focal point) ของกรมป่าไม้ในการประสานความร่วมมือ

๔.๔. ความมีการอบรมพัฒนาบุคลากรกรมป่าไม้ให้รู้และเข้าใจในการดำเนินการเรดเพลส รวมถึง การพัฒนาการจัดการป่าไม้ที่เข้มวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่เอื้อต่อการจัดการป่าแบบธรรมชาติ ภายใต้เกิด ความตระหนักเห็นความสำคัญ และพัฒนางานช่วยให้ประเทศประสบความสำเร็จในการดำเนินการ ตลอดจน สนองตอบต่อแนวทางการปฏิรูปประเทศไทยด้านป่าไม้ต่อไป

นายสมเด็จ จำปี

ໂທ. ០៩៣-៤៣៤-២០២១ e-mail champeelៗ @ hotmail.com

หมายเหตุ แบบฟอร์มนี้เป็น Electronic File หากเนื้อที่ไม่พอโปรดขยายหรือเพิ่มเติมให้ได้ข้อมูลที่สามารถนำไปใช้ได้

ภาพการฝึกอบรม National Forest Inventory and REDD+

ระหว่างวันที่ ๒๗ พฤษภาคม – ๒ มิถุนายน ๒๕๖๑ ณ สำนักงานรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์

ภาพการฝึกอบรม National Forest Inventory and REDD+

ระหว่างวันที่ ๒๗ พฤษภาคม – ๒ มิถุนายน ๒๕๖๑ ณ สำนักงานรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์

ກາງການຝຶກອບຮມ National Forest Inventory and REDD+

ຮະຫວ່າງວັນທີ ۲۷ ພຸດຍການ - ۲ ມິຖຸນາຍັນ ۲۵۶۱ ໃນ ສາທາລະນະຮູ້ແໜ່ງສຫກພເມືອນມາຮ່າ

